

राज्यातील सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या प्रत्येक पायाभूत विकास प्रकल्पांसाठी युनिक पायाभूत सुविधा आयडी पोर्टल (Infra ID portal) कार्यान्वित करण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक बांधकाम विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक:- संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र. ४३०/राम-१
मंत्रालय मुख्य इमारत, मुंबई ४०००३२
दिनांक :- ०३ डिसेंबर, २०२५

वाचा :-

- १) नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : युपासु -२०२५/प्र.क्र.०७/का. १४१२ दि. २४/०१/२०२५
- २) नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : युपासु-२०२५/प्र.क्र.०७/का. १४१२ दि. ०९/०६/२०२५
- ३) नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: युपासु-२०२५/ प्र.क्र. ०७/का. १४१२ दि. २५/०८/२०२५

प्रस्तावना :-

भारतातील अग्रणी औद्योगिक राज्यांमध्ये महाराष्ट्राचा समावेश आहे. राज्यातील औद्योगिक सुविधांसाठी वाहतूक, ऊर्जा, पाणी व्यवस्थापन, ग्रामीण आणि शहरी विकास अशा विविध क्षेत्रांमध्ये पसरलेल्या पायाभूत सुविधा प्रकल्पांचे एक विस्तृत जाळे आहे. सध्याच्या व्यवस्थेमध्ये प्रत्येक विभाग स्वतंत्रपणे काम करीत असल्यामुळे त्या विभागांद्वारे विविध प्रकल्पांसाठी एकाच प्रकारच्या सुविधा निर्माण होतात. त्यामुळे शासकीय निधीचा अपव्यय होतो. सर्व पायाभूत सुविधा प्रकल्पांसाठी एकच संदर्भ बिंदू प्रदान करण्याच्या उद्देशाने दि. २ जानेवारी, २०२५ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत युनिक पायाभूत सुविधा आयडीचे प्रारूप तयार करण्यासाठी उच्चस्तरीय सचिव समिती गठीत करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. त्यानुषंगाने शासन निर्णय, दिनांक २४ जानेवारी, २०२५ अन्वये अपर मुख्य सचिव (नियोजन) यांच्या अध्यक्षतेखाली उच्चस्तरीय समिती गठीत करण्यात आली.

राज्यातील पायाभूत विकास कामांचे सुयोग्य नियोजन व्हावे, सुसूत्रता यावी, सर्व भागांचा समतोल विकास व्हावा व अनावश्यक खर्चात बचत व्हावी, यासाठी प्रत्येक पायाभूत विकास प्रकल्पांसाठी युनिक आयडी करण्याची संकल्पना मा. मुख्यमंत्री यांची असून त्यास अनुसूत दि. ९ जून, २०२५ रोजीच्या नियोजन विभागाच्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील प्रत्येक पायाभूत विकास प्रकल्पांसाठी युनिक आयडी लागू करण्यात आलेला आहे. पहिल्या टप्यामध्ये वर्धा जिल्ह्यासाठी सदर योजना राबविण्यात आली. तदनंतर दि. ०१ ऑक्टोबर, २०२५ पासून राज्यातील सर्व जिल्ह्यांसाठी पायाभूत सुविधांसाठी युनिक आयडी अनिवार्य करण्यात आलेले आहे. यासंदर्भात सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांसाठी दि. १३.१०.२०२५ ते दि. १६.१०.२०२५ या कालावधीमध्ये प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता.

प्रत्येक पायाभूत सुविधेसाठी युनिक आयडी देणे अनिवार्य असल्याने या संदर्भात खालील मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत.

पायाभूत सुविधेसाठी युनिक आयडी करण्याबाबत करावयाची कार्यवाही :-

- १) सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे पायाभूत सुविधांच्या सर्व कामांसाठी युनिक आयडी तयार करण्यासाठी संबंधित उपविभागातील शाखा अभियंता/कनिष्ठ अभियंता यांची नियुक्ती करण्यात यावी. यासाठी संबंधित जिल्हा नियोजन अधिकारी यांच्याशी संपर्क साधून आवश्यक login credentials घेऊन दिनांक १०.१२.२०२५ पर्यंत नोंदणीकरणाची कार्यवाही पूर्ण करण्यात यावी.
- २) प्रत्येक पायाभूत सुविधेसाठी युनिक आयडी अचूकपणे करणे आवश्यक आहे. यास्तव शाखा अभियंता/कनिष्ठ अभियंता यांनी एखाद्या कामासाठी युनिक आयडी तयार केल्यानंतर सदर युनिक आयडी संबंधित कामासाठी तयार केल्याबाबत खातरजमा करण्याची जबाबदारी संबंधित उपअभियंता/ कार्यकारी अभियंता यांची राहील. तसेच कामाची आवश्यक योग्य कागदपत्रे upload करणे आवश्यक आहे.
- ३) सद्यस्थितीत सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडील कामांचे वर्गीकरण खालील तीन विभागात करण्यात आले आहे.
 - (अ) भौतिक व आर्थिकदृष्ट्या पूर्ण झालेली कामे
 - (ब) प्रगतीतील कामे व भौतिकदृष्ट्या पुर्ण परंतु आर्थिकदृष्ट्या अपूर्ण कामे
 - (क) नवीन कामे
- ४) नवीन प्रस्तावित कामांसाठी युनिक आयडी तयार करणे अनिवार्य आहे. त्यानुसार नवीन कामांसाठी युनिक आयडी तयार करण्यात यावा.
- ५) मा. मुख्य सचिव यांच्या बैठकीमध्ये कालांतराने प्रत्येक कामासाठी युनिक आयडी असल्याशिवाय त्या कामाचे देयक अदा न करण्याबाबत सूचना निर्गमित करण्यात आल्या असल्याने पहिल्या टप्प्यामध्ये ३ (ब) प्रगतीतील कामे व भौतिकदृष्ट्या पूर्ण परंतु आर्थिकदृष्ट्या अपूर्ण कामांसाठी युनिक आयडी तयार करावयाचा आहे. यासाठी दि. ३१ डिसेंबर २०२५ ही अंतिम मुदत राहील.
- ६) या प्रक्रियेसाठी काही अधिकाऱ्यांना प्रशिक्षण आवश्यक असल्यास/काही शंका असल्यास महाराष्ट्र सुदूर संवेदन उपयोजन केंद्र (MRSAC) यांच्यामार्फत दररोज सकाळी ११.०० ते १२.०० या कालावधीत ऑनलाईन प्रशिक्षण आयोजित करण्यात आलेले आहे. याव्यतिरिक्त या संदर्भात ८९५६६३७४५० व ८९५६६३७४५१ या टोल फ्री नंबर वर ते संपर्क साधू शकतात.
- ७) Maharashtra Asset Registry System वेबसाईट वर Geoportal व Admin Login असे दोन स्वतंत्र Login असून सर्व अधीक्षक अभियंता यांनी Admin Login होण्यासाठी आवश्यक कार्यवाही करावी.
- ८) सर्व अधीक्षक अभियंता यांनी वेळोवेळी MHUID च्या संदर्भात केलेल्या कार्यवाहीचा आढावा घेऊन शासनास अहवाल सादर करावा.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२५१२०३१७५५२०४१८ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने सांकेतिक करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(निलम आ. माने)
अवर सचिव (राष्ट्रीय महामार्ग)

प्रति,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मुख्यमंत्री कार्यालय, मुंबई
२. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.उपमुख्यमंत्री (नगर विकास व गृहनिर्माण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. मंत्री (सार्वजनिक बांधकाम विभाग) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. राज्यमंत्री (सार्वजनिक बांधकाम विभाग) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक.
७. मा .अ.मु.स. (सार्वजनिक बांधकाम विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
८. मा.अ.मु.स. (नियोजन/वित्त) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
९. सचिव (रस्ते/ बांधकामे) सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१०. मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, सर्व
११. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ, मुंबई
१२. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य पायाभूत सुविधा विकास महामंडळ, मुंबई
१३. अर्धीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, सर्व
- १४.संचालक, महाराष्ट्र सुदूर संवेदन व उपयोजना केंद्र, नागपूर
- १५.कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सर्व (संबंधित अभियंता यांचे द्वारे)
१६. सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी
- १७.कार्यासन रा.म.१ निवडनस्ती.